

Χάγη, 10 Ιουλίου 2014

Κύριον Αντώνη Σαμαρά
Πρωθυπουργό της Ελληνικής Δημοκρατίας
Λεωφόρος Συγγρού 340
17673 Αθήνα, Ελλάδα

Θέμα: Οι σοβαρές απειλές προς τα παράκτια τοπία της Ελλάδας από ένα σχέδιο νόμου που συζητείται από το Ελληνικό Κοινοβούλιο

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Σας γράφω για λογαριασμό της Eurora Nostra, της πανευρωπαϊκής ομοσπονδίας ΜΚΟ που ασχολούνται με τη διαφύλαξη της ευρωπαϊκής πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, η οποία πέρυσι γιόρτασε την 50ή της επέτειο με ένα μεγάλο Συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα (12-16 Ιουνίου 2013) υπό την αιγίδα της Α.Ε. του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, κ. Κάρολου Παπούλια. Πιο πρόσφατα, η Eurora Nostra χαιρέτισε και ενστερνίστηκε πλήρως τα ιστορικά συμπεράσματα που εξέδωσε στις 20 Μαΐου το Συμβούλιο Υπουργών της ΕΕ στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας της ΕΕ, για την «πολιτιστική κληρονομιά ως στρατηγικό πόρο μιας βιώσιμης Ευρώπης».¹

Με την παρούσα επιστολή, θα ήθελα να επιστήσω την προσοχή σας προσωπικά στο σχέδιο νόμου που υποβλήθηκε πρόσφατα στη Βουλή των Ελλήνων με τίτλο: «Οριοθέτηση, διαχείριση και προστασία αιγιαλού και παραλίας». Η Eurora Nostra και οι ελληνικές οργανώσεις μέλη μας, με επικεφαλής την Ελληνική Εταιρεία, εθνικό μας εκπρόσωπο στην Ελλάδα, επιθυμούν να μεταφέρω σε σας και –με τη δική σας μεσολάβηση– σε ολόκληρη την ελληνική κυβέρνηση, την έντονη ανησυχία μας σχετικά με ορισμένες διατάξεις του σχεδίου νόμου οι οποίες, εάν εγκριθούν και υλοποιηθούν, θα θέσουν σε σοβαρή απειλή το ανεκτίμητο περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά της ελληνικής ακτογραμμής.

Η Eurora Nostra επικροτεί κάθε προσπάθεια για την επίτευξη «έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς» οικονομικής προόδου και ανάπτυξης στην Ευρώπη και πιο συγκεκριμένα στη χώρα σας, την Ελλάδα, μια ευρωπαϊκή χώρα που οι πολίτες της έχουν υποστεί μια άνευ προηγουμένου πτώση του βιοτικού τους επιπέδου τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Πιστεύουμε όμως ότι η οικονομική

---

¹ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την πολιτιστική κληρονομιά ως στρατηγικό πόρο για μια βιώσιμη Ευρώπη, Βρυξέλλες, 20 Μαΐου 2014
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/educ/142705.pdf

ανάπτυξη δεν μπορεί να είναι ούτε υγιής ούτε βιώσιμη χωρίς την πρότερη διασφάλιση και βελτίωση του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, γεγονός που αποδεικνύεται τόσο έντονα από την καταστροφική εμπειρία της έκρηξης της φούσκας στην Ισπανία την προηγούμενη δεκαετία. Αυτό ισχύει ακόμη περισσότερο για την Ελλάδα, διότι η φυσική ομορφιά και ο πολιτιστικός πλούτος της χώρας είναι δύο από τα κύρια και πιο πολύτιμα οικονομικά και περιβαλλοντικά στοιχεία του εθνικού πλούτου.

Η αποτυχία του ισπανικού μοντέλου ανάπτυξης, καθώς επίσης και η περιβαλλοντική υποβάθμιση των τουρκικών ακτών έχει προσφέρει στην Ελλάδα μια ευκαιρία να αποφύγει τα σφάλματα αυτά με την προώθηση και την επίτευξη πραγματικής βιώσιμης ανάπτυξης, και ταυτόχρονα να αποκαταστήσει την ευημερία της.

Υπό το φως των παραπάνω, θέλουμε να εκφράσουμε την ιδιαίτερη ανησυχία μας σε σχέση με τις ακόλουθες διατάξεις του προαναφερόμενου σχεδίου νόμου:

- Τη δυνατότητα νομιμοποίησης από τους επιχειρηματίες των υφιστάμενων παράνομων κατασκευών στον αιγιαλό και την ακτή.
- Την κατάργηση όλων των περιορισμών για τη παραχώρηση του αιγιαλού για ιδιωτική εμπορική χρήση.
- Τον αποκλεισμό από ενδεχόμενα μέτρα προστασίας των οχθών πολλών μεγάλων λιμνών και ποταμών, τα οποία αποτελούν πολύτιμο οικολογικό πόρο για την περιοχή τους.
- Την καταφανή αμέλεια μιας ολόκληρης σειράς διατάξεων της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας, καθεμιά από τις οποίες επιμένει στην προστασία της παράκτιας ζώνης (π.χ. Πρωτόκολλο Ολοκληρωμένης Διαχείρισης της Παράκτιας Ζώνης).
- Την έλλειψη αναφοράς στους ευρωπαϊκούς κανονισμούς και στην εθνική νομοθεσία για την προστασία της βιοποικιλότητας και τη διαφύλαξη των προστατευόμενων περιοχών.
- Την ενθάρρυνση των μόνιμων κατασκευών στην ακτογραμμή από ιδιώτες για επιχειρηματικούς σκοπούς.

Οι ανωτέρω διατάξεις είναι ακόμη πιο απροσδόκητες αν λάβουμε υπόψη ότι είναι πλέον κοινώς αποδεκτό από τους κλιματολόγους διεθνώς ότι η στάθμη της

θάλασσας θα ανέβει κατά τα επόμενα πενήντα χρόνια ως αποτέλεσμα της σταδιακής τήξης των πάγων της Ανταρκτικής, διαδικασία η οποία βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη και είναι απίθανο να αντιστραφεί. Η εξέλιξη αυτή αποτελεί ένα ακόμη ισχυρό επιχείρημα υπέρ της προστασίας της άμεσης περιοχής της ακτογραμμής με όσο το δυνατόν λιγότερες κατασκευές, αποφεύγοντας έτσι τον τύπο της κοντόφθαλμης ανάπτυξης που κατέστρεψε το παράκτιο περιβάλλον της Ισπανίας αλλά και την εθνική της οικονομία. Αυτό είναι ένα από τα λάθη που δεν διέπραξε η Ελλάδα στο παρελθόν· ως εκ τούτου, θα είναι ακόμη πιο λυπηρό εάν η κυβέρνησή σας επιλέξει να τα διαπράξει τώρα.

Έχουμε, επίσης, σημειώσει με σοβαρή ανησυχία την εσπευσμένη κύρωση στις 24 Ιουνίου, μέσω της θερινής συνόδου της Βουλής των Ελλήνων, ενός νόμου που μειώνει την ασφάλεια που παρέχει η ορθή ρύθμιση της χρήσης της γης τόσο για τους επενδυτές όσο και για τους αγοραστές εξοχικών κατοικιών. Θα είναι, φαίνεται, πλέον δυνατό για ορισμένες χρήσεις γης να τροποποιηθούν με απλή υπουργική απόφαση, χωρίς στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Θα θέλαμε με κάθε σεβασμό να επισημάνουμε ότι η ασφάλεια δικαίου τόσο για τους επενδυτές όσο και για τον αγοραστή είναι πρωταρχικές προϋποθέσεις για βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη· φοβούμαστε, επομένως, ότι αυτή η νομοθεσία θα ενθαρρύνει τους κερδοσκόπους αλλά θα αποθαρρύνει τους σοβαρούς επενδυτές. Κατανοούμε πλήρως ότι η Ελλάδα έχει την υποχρέωση να εισαγάγει μια νομική μεταρρύθμιση που θα επιτρέψει στις υφιστάμενες διαδικασίες αδειοδότησης να γίνουν πιο ευέλικτες από ό,τι στο παρελθόν. Αυτό όμως δεν μπορεί να γίνει εις βάρος της υποχρέωσης της Ελλάδας να συμμορφώνεται με ένα ευρύ φάσμα σχετικών κανονισμών της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που σχετίζονται με την προστασία του φυσικού μας περιβάλλοντος (όπως η Οδηγία «Natura 2000»).

Για όλους τους παραπάνω λόγους, δεν αποτελεί έκπληξη το γεγονός ότι πολλές οργανώσεις και άτομα στην Ελλάδα, και όχι μόνο, έχουν ήδη εκφράσει την αντίθεσή τους προς αυτή την προτεινόμενη νομοθεσία. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Ευropa Nostra έχει αποστείλει επιστολή στον José Manuel Barroso, Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εφιστώντας προσωπικά την προσοχή του στο σχέδιο νόμου που βρίσκεται υπό εξέταση από τη Βουλή των Ελλήνων. Προτρέψαμε τον Πρόεδρο Barroso και ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενθαρρύνουν την ελληνική κυβέρνηση για την προώθηση ενός βιώσιμου μοντέλου οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της χώρας, συμπεριλαμβανομένου του τουρισμού, η οποία δεν μπορεί να γίνει εις βάρος της ανεκτίμητης πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της πατρίδας σας. Επισυνάπτεται αντίγραφο της επιστολής αυτής, για την πλήρη ενημέρωσή σας.

Η θέση σας ως πρωθυπουργού της Ελλάδας, σε συνδυασμό με την ευαισθησία σε θέματα πολιτιστικής κληρονομιάς που έχετε επιδείξει στη διάρκεια της πολιτικής ζωής σας, μεταξύ άλλων κατά τη διάρκεια της θητείας σας ως Έλληνας Υπουργός Πολιτισμού, μας ενθαρρύνει να σας προσεγγίσουμε με την ελπίδα ότι ακόμη και σε αυτό το προχωρημένο στάδιο θα παρέμβετε προκειμένου να εισαχθούν ουσιαστικές τροποποιήσεις στο σχέδιο νόμου, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία της ακτογραμμής, των ελληνικών νησιών και των νησιωτικών κοινοτήτων, οι οποίες θα πληγούν περισσότερο από αυτό. Σε μια εποχή που ορισμένα σημαντικά μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως το αρχαίο λιμάνι της Δήλου, βρίσκονται ήδη σε κίνδυνο από την άνοδο της στάθμης

της θάλασσας, φαίνεται αδιανόητο ότι οποιαδήποτε ελληνική κυβέρνηση θα θέσει τις ακτές της, και τους πολίτες της, σε οποιοδήποτε κίνδυνο που υπερβαίνει τον απολύτως αναγκαίο.

Πιστεύουμε ακράδαντα ότι η πιθανή παρέμβαση σας για να αλλάξει το παρόν σχέδιο νόμου θα αποτελέσει σημαντικό πλεονέκτημα για την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική ανάπτυξη στην Ελλάδα, καθώς επίσης και ένα ακόμη αξιοθαύμαστο παράδειγμα των ηγετικών ικανοτήτων σας όπως επιδείχθηκαν τα τελευταία δύο χρόνια.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την επείγουσα προσοχή που θα ήσασταν διατεθειμένος να δώσετε στις ανησυχίες μας και παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπρόσθετη διαβούλευση,

Με εκτίμηση,

[υπογραφή]

Denis de Kergorlay

Εκτελεστικός Πρόεδρος

Συνημμένα:

Αντίγραφο της επιστολής που εστάλη στον κ. José Manuel Barroso, Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στις 10 Ιουλίου 2014